

נידה כא. (תחילת הפרק) עד כב. (ש8 מתחילת הדף)

ביאורי מושגים
 טומאת לידה - אישה שיולדת יכולה לטמא משלוש סיבות:
 1. מדין לידה (שבוע לזכר ושבועיים לנקבה).
 2. מדין החתיכה - אם אנו רואים שיש אם החתיכה דם.
 3. מדין פתיחת הקבר - יש הסבורים שבכל מקרה שנפתח הרחם אנו מניחים שיצא גם דם.

משנה

אישה המפילה ולד:
 1. יש בו צורת אדם - נחשב כלידה (וטמאה כיוולדת),
 2. יש בו צורת חיה או עוף - ר"מ - נחשב כלידה, חכמים - לא נחשב כלידה (ולא טמאה כיוולדת).
 3. יש בו צורת דגים חגבים או כל דבר אחר - לא נחשב כלידה.
במקרה שבו ההפלה לא נחשבת כלידה:
ת"ק: אם יש יחד עם החתיכה דם - טמאה מדין נידה, ואם אין טהורה.
ר' יהודה: בכל מקרה טמאה.
חיפוש הדם: אם החתיכה בצורת דגים חגבים וכיו"ב - בודק אם יש בו דם, אם החתיכה בצורה אחרת - תטיל אותה למים אם החתיכה נימוחה סימן שהיא היתה בעצמה דם.

נדחו - הברייתא קובעת במפורש שר' יהודה טימא בכל הצבעים.

שמואל:
 אם הצבע של החתיכה היא 4 הצבעים המטמאים - מח'.
 אם הצבע שונה - כולם מטהרים.
ר' יוחנן (לפי גירסא א):
 אם צבע החתיכה 4 הצבעים - כולם מטמאים,
 אם צבע החתיכה אחר - כולם מטהרים.
 אם יש ספק - מח'.

במה נחלקו ר"י ות"ק

טעם המח': האם יש פתיחת הקבר בלי דם - ר"י סבר שבכל מקרה שבו יצאה חתיכה מהרחם ירד גם דם.

ר' יוחנן (לפי גירסא ב') ור' נחמן בר יצחק:
 ר' יהודה טימא בלי קשר לצבע של החתיכה, ת"ק טיהר בכל מקרה.

דעות תנאיות שונות בעניין מפלת חתיכה

טעמים של התנאים:
 שלושת התנאים הראשונים: יש פתיחת קבר בלא דם ולכן צריך דם בחתיכה כדי לטמא.
ר' בנימין: אם יש בה עצם היתה לידה ולכן היא טמאה טומאת לידה.

המפלת חתיכה:
ר' שמעון בר יוחאי: קורעה, אם כנוס בתוכה דם רב - טמאה, אם לא טהורה.
סומכוס משום ר"מ: קורעה, אם יש דם בתוכה - טמאה, אם לא טהורה.
ר' אחא: קורעה, אם הבשר שבתוכה מאדים - טמאה, אם לא טהורה.
ר' בנימין: קורעה, אם יש בתוכה עצם - אימו טמאה טומאת לידה.

בס"ד

'בבשרה' -
ולא
בשפופרת.

ר' זירא: אישה הרואה דם דרך
שפופרת - לא נטמאת.

קושיה: יש תנאים המטמאים דם שיצא בתוך
חתיכה ומכאן שאין צורך שהדם יגע בבשר,
תשובה: יש הבדל בין חתיכה שהינה תהליך טבעי
ולכן אינה חוצצת
לבין שפופרת שהינה דבר מלאכותי ולכן חוצצת

שלוש הצעות להבנת המח'

1. המח' היא האם דם היוצא בחציצה (כולל מקרה של שפופרת) מטמא, וגם האם דם בחתיכה הינו דם נידה (המטמא).
2. אבני - המח' היא רק האם דם בחתיכה הינו דם נידה.
3. רבא - כולם מודים שדם חתיכה אינו דם נידה. כולם מודים שהאישה טהורה. המח' היא האם הדם עצמו טמא (כיוון שעבר דרך המקור).

ברייתא

המפלת חתיכה שיש בתוכה דם:
ת"ק: צריך שהדם יגע בבשרה - החתיכה
מטמאת רק אם היא מבוקעת.
חכמים: דם זה אינו מטמא בשום מצב. זהו דם
חתיכה ולא דם נידה